

Sollentuna

PLAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

Studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar

VUXENUTBILDNINGEN
KUNSKAPSPARKEN

2026

Innehåll

Del 1 – Inledning och syfte.....	2
Valkompetens	2
Styrdokument	2
Vad säger skollagen (2010:800) om studie- och yrkesvägledningen	3
Vad säger förordning (2011:1108) om vuxenutbildning om studie- och yrkesvägledningen	3
Vad säger auktorisationsavtalet inom Vux Norrort.....	3
Bakgrund.....	4
Studie- och yrkesvägledningens delar.....	4
Vid bemärkelse.....	4
Snäv bemärkelse.....	5
Målgruppen inom Komvux på huvudmannanivå.....	5
Del 2 – Vuxenutbildningen Kunskapsparkens beskrivning av arbetet med Studie- och yrkesvägledning i vid- och snäv bemärkelse	6
Verksamhetens målgrupp och behov av studie- och yrkesvägledning.....	6
Beskriv skolans arbete med den vida vägledningen.....	6
Aktivitetslista	6
Beskriv skolans arbete med den snäva vägledningen	7
Aktivitetslista	7
Ansvarsfördelning.....	8
Rektors ansvar	8
Studie- och yrkesvägledarens ansvar	8
Lärarnas ansvar	8
Administratörernas ansvar	8
Målformulering för år 2026.....	9

Del 1 – Inledning och syfte

Syftet med planen är att öka kvaliteten i den studie- och yrkesvägledning som bedrivs av Vuxenutbildningen Kunskapsparken och den blir ett verktyg i den årliga kvalitetsuppföljningen. Studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar och ska omfatta all personal i verksamheten.

Planen ska bidra till att verksamheten har mål för sin vägledning som ligger i linje med de nationella läroplansmålen för vuxenutbildning inklusive Sfi, samt bidra till att arbetet med studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar blir en naturlig del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Målet med en etablerad handlingsplan för studie- och yrkesvägledningen är att stärka elevernas framtidstro, motivation och kompetens att göra väl underbyggda val. I förlängningen kan detta bidra till högre studiemotivation och ökad genomströmning.

Valkompetens

Centralt för att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning är valkompetens.

Det innebär att eleverna ska:

- Utveckla god självkännetdom
- Bli medvetna om sina alternativ
- Lära sig att fatta beslut utifrån sina möjligheter
- Lära sig att genomföra beslutet

Styrdokument

Planen för studie- och yrkesvägledningen utgår från bestämmelser i:

- Skollagen 2010:800
- Förordning om vuxenutbildning 2011:1108
- Läroplan (Lvux12)
- Skolverkets allmänna råd med kommentarer Arbete med studie- och yrkesvägledning.

➤ Auktorisationsavtal med utbildningsanordnare genom Vux Norrort

Vad säger skollagen (2010:800) om studie- och yrkesvägledningen

Elever i alla skolformer utom förskolan ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning enligt 2 kap. § 29, skollagen.

Vad säger förordning (2011:1108) om vuxenutbildning om studie- och yrkesvägledningen

Den individuella studieplanen ska utarbetas i samverkan med eleven. Eleven ska i samband med utarbetandet erbjudas studie- och yrkesvägledning. I vägledningen ska det ingå information om möjligheter till fortsatta studier, arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov samt studieekonomiska förutsättningar. Planen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och ska vid behov revideras (2 kap. § 16, förordning om vuxenutbildning).

Rektorn ansvarar för att planen revideras och att hemkommunen informeras om revideringen. Förordning (2024:270).

Vad säger auktorisationsavtalet inom Vux Norrort

Vuxenutbildningen Kunskapsparken ingår i kommunsamarbetet Vux Norrort som är ett samarbete mellan kommunerna Danderyd, Lidingö, Sigtuna, Solna, Täby, Sollentuna, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Vux Norrort använder sig av auktorisationsavtal med utbildningsanordnare för att erbjuda vuxenutbildning inklusive sfi. Utbildningsanordnare ska tillhandahålla oberoende studie- och yrkesvägledning som ska anpassas efter elevernas behov. Studie- och yrkesvägledning ska erbjudas samtliga elever oavsett utbildningsområde och studieform. Under pågående studier tillhandahålls vägledning av elevens valda skola.

Studie- och yrkesvägledaren på skolenheten ska:

- erbjuda studie- och yrkesvägledning i enlighet med skollag, läroplan, Skolverkets allmänna råd och annan författning gällande studie- och yrkesvägledning.
- objektivt vägleda eleven mot hela det utbildningsutbud som erbjuds elever inom Vux Norrort eller i förekommande fall till andra skolformer.
- delta i de adekvata nätverk som anordnas.
- informera och vägleda kontinuerligt och schemalagt.

- den personal som utbildningsanordnaren använder för att fullgöra kravet för studie- och yrkesvägledare ska inneha en studie- och yrkesvägledarexamen.
- tjänsten som studie- och yrkesvägledare får inte levereras av underleverantör.

Bakgrund

Studie- och yrkesvägledningens kvalitet har betydelse för att elever ska kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. En faktor kopplad till god kvalitet är enligt Skolinspektionen (2025) att vägledningen utgår från elevernas varierande behov på lokal nivå. Detta förutsätter att ledning och övrig personal på skolan har kännedom om sina elever och deras behov. De behöver också ha kunskap om huruvida alla elever nås av information om möjlighet till studie- och yrkesvägledning, så att samtliga elever har lika tillgång.

En annan viktig del som Skolinspektionen lyfter är att det i arbetet behöver finnas medvetna strategier och arbetssätt för att utmana elevers föreställningar om studie- och yrkesval bundna till kultur, kön och social bakgrund. För att vägledningen ska möta elevers behov och bidra till väl underbyggda val krävs rektors involvering i styrning, planering, och uppföljning.

Studie- och yrkesvägledningen är hela skolans ansvar, vilket förutsätter resurser och en tydlig styrning som ger utrymme för samarbete mellan skolans professioner. Studie- och yrkesvägledningen behöver liksom övrig verksamhet på skolan verka enligt en genomtänkt plan mot nationella mål, samt följas upp och dokumenteras för att bli en del i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Studie- och yrkesvägledningens delar

Vid bemärkelse

Studie- och yrkesvägledning i vid bemärkelse omfattar all verksamhet som hjälper elever att utveckla kunskaper och färdigheter för att fatta beslut om framtida studier och yrkesval. Det inkluderar exempelvis:

- Praktisk arbetslivserfarenhet

- Undervisning om arbetslivet
- Studiebesök
- Utbildningsinformation
- Aktiviteter som stärker självkännet
- Studie- och yrkesvägledning som integreras i ämnesundervisningen

Snäv bemärkelse

Studie- och yrkesvägledning i snäv bemärkelse är den personliga vägledning som ges av studie- och yrkesvägledare, exempelvis:

- Vägledningssamtal (individuellt eller i grupp)
- Reflektion kring framtidsval
- Anpassning efter elevens behov och förutsättningar
- Stöd i valprocessen och genomförande av beslut

Målgruppen inom Komvux på huvudmannanivå

Målgruppen berör vuxna personer som av olika anledningar behöver eller vill söka sig till Komvux. Komvux innefattar utbildning på gymnasial och grundläggande nivå, sfi och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande och gymnasial nivå. På gymnasial nivå finns även möjlighet att studera en sammanhållen yrkesutbildning (skollagen, 20 kap.).

Individer som söker sig till Komvux kan vara de som:

- inte har slutfört grundskolan
- inte har slutfört gymnasiet
- inte har grundläggande behörighet
- behöver läsa upp IG/F
- har en utländsk utbildning
- har behov av stöd
- behöver komplettera för behörighet
- som behöver yrkesväxla

- som står långt ifrån arbetsmarknaden
- behöver ett eller fler vägledande samtal inför studier eller arbete
- behöver få information om studier och ekonomi
- göra nivåtest inför ansökan
- få arbetslivserfarenhet validerat
- ska genomgå en prövning

Del 2 – Vuxenutbildningen Kunskapsparkens beskrivning av arbetet med Studie- och yrkesvägledning i vid- och snäv bemärkelse

Verksamhetens målgrupp och behov av studie- och yrkesvägledning

Vuxenutbildningen Kunskapsparken erbjuder studie- och yrkesvägledning till alla vuxna som bor i Sollentuna kommun, oavsett om utbildningsbehovet finns inom det egna Komvux-utbudet. Målgruppen är främst individer som har kort tidigare utbildningsbakgrund, är arbetssökande, är i behov av karriärväxling eller är nya i Sverige. Flera har tidigare skolmisslyckanden bakom sig och är i behov av stöd i studier. Det finns även individer som är omotiverade till studier då de blivit hänvisade att ansöka till studier från andra myndigheter.

Beskriv skolans arbete med den vida vägledningen

Vuxenutbildningen Kunskapsparken arbetar brett med den vida vägledning utifrån medarbetarnas olika professioner. Medarbetarna har ett öppet förhållningssätt gentemot varandra för att vara öppna för ny information och kollegialt lärande. De sökande individerna möts med ett vägledande perspektiv från medarbetare, oavsett profession, så att rätt information förmedlas och att de motiveras till fortsatta studier. Medarbetarna är införstådda med sin roll i studie- och yrkesvägledningen som hela verksamhetens ansvar och hänvisar vidare till kollega vid behov.

Aktivitetslista

Vuxenutbildningen Kunskapsparkens aktiviteter med den vida vägledningen är bland annat att:

- vara tillgängliga för frågor via telefon, chatt, mejl och Självservice
- ha aktuell information om utbildningar och vidare studier på hemsida och ansökningswebb samt information om studieekonomi och betygshantering efter studierna
- bedriva uppsökande verksamhet för att rekrytera vuxenstuderande genom att delta på mässor, vara ute med cykeln, stå i Sollentuna centrum
- annonsera på ljusskyltar på olika platser i kommunen samt i sociala medier med bilder som har normkritiskt perspektiv
- erbjuda interaktiva övningar på hemsidan för perspektivvidgning med yrkeskortlek och självskattning om förutsättningar för studier
- Lärteamet erbjuder läxhjälp, mattestöd och språkstuga för att möta eleverna där de är för att ge stöd och motivation inför nästa steg
- ha informationsmöten för sökande till sfi, deltagare från Arbetsmarknadsenheten och elever från språkintrödnings inför påbörjande av studier på Komvux
- hänvisa sökande individer till samtal med studie- och yrkesvägledning för att även få studie- och yrkesvägledning i snäv bemärkelse inför studier

Beskriv skolans arbete med den snäva vägledningen

Vuxenutbildningen Kunskapsparken arbetar med den snäva vägledningen genom att möta individen där den är och det behov den har utifrån vår profession men hänvisar vidare till kollega vid behov. Medarbetarna främjar gott samarbete även med andra verksamheter, då individers behov ibland innebär att de behöver hänvisas vidare till enheter med andra professioner. Medarbetarna innehar ett sakligt och neutralt förhållningssätt till de sökandes val. Sökande möts av medarbetare med ett vägledande och perspektivvidgande förhållningssätt för att den sökandes val inte ska begränsas av kön, kulturell och social bakgrund.

Aktivitetslista

Vuxenutbildningen Kunskapsparkens aktiviteter med den snäva vägledningen är bland annat:

- Individuella vägledningssamtal med studie- och yrkesvägledare kring framtida studie- och yrkesval
- Individuella samtal med specialpedagog kring stöd och struktur för pågående studier

- Läxhjälp, Mattestöd och Språkstuga för att möta eleverna där de är för att ge stöd och motivation
- Svara på frågor om studier, ansökan och betygshantering via telefon, mejl, chatt och Självservice.

Ansvarsfördelning

Beskriv respektive rolls ansvar kopplat till studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar.

Rektors ansvar

- Tydliggöra ansvarsfördelning inom studie- och yrkesvägledningen som hela skolans ansvar, så att alla medarbetare vet sitt ansvar
- Skapa förutsättningar och resurser för fortsatt gott utvecklingsarbete inom både den vida och snäva studie- och yrkesvägledningen
- Främja kompetensutveckling och kollegialt lärande för medarbetarna
- Ansvarar för att planera, följa upp och utveckla verksamheten samt rapportera till politiken

Studie- och yrkesvägledarens ansvar

- Leda individuella vägledningssamtal kring framtida studie- och yrkesval
- Kartläggning av de sökandes stödbehov inför studier
- Omvärldsbevakning kring utbildning och arbetsmarknad
- Genom antagningsarbete hänvisa sökande till vägledningssamtal så att studierna leder mot den sökandes mål

Lärarnas ansvar

- Stödja pågående elever med struktur och studieteknik
- Motivera och stödja pågående elever att nå sina mål
- Kontakt med skolornas lärare/specialpedagoger för att stödja eleverna
- Kartläggning av elevers stödbehov inför studier

Administratörernas ansvar

- Hålla sig uppdaterad kring ansökningsregler för att ge aktuell information till sökande
- Studierapportering till CSN

- Löpande betygshantering och betygsrapportering
- Statistikhantering som grund för utveckling av verksamheten

Målformulering för år 2026

Sätt gemensamma mål för hela verksamhetens studie- och yrkesvägledning kopplat till de nationella läroplansmålen. Målen kan vara kopplade till både den snäva- och den vida vägledningen och ni ska formulera mål utifrån perspektivet att studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar.

Läroplansmål	Mål och förbättringar för studie- och yrkesvägledningen inom verksamheten (mätbara mål)	Aktiviteter och ansvar (befintliga och nya) som kommer bidra till att målet uppfylls
2.1 Kunskaper och likvärdig utbildning *Det är vuxenutbildningen ansvar att varje elev får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. Eleverna ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Elever som är i behov av stöd ska uppmärksammas och samverkan ska ske för att göra utbildningen till en god miljö för utveckling och lärande.	"Vägledning till alla" Genom att erbjuda alla nya sökande och alla sökande till yrkesutbildning extra kontakt med studie- och yrkesvägledare för att reflektera kring sitt studie/yrkesval ger eleverna tydligare mål och motivation vilket minskar avbrott och underkända betyg. "Stärka den sökandes egen röst" Sökande kan ibland ha med sig en medföljare till samtal med studie- och yrkesvägledare, vilket gör att den sökandes egen vilja inte alltid kommer fram.	Under utveckling under hösten genom: • rekrytering av ytterligare en studie- och yrkesvägledare • informationsinsatser för nya sökande till enstaka ämnesnivåer • sökande till yrkesutbildning hänvisas till samtal med studie- och yrkesvägledare innan ansökan beviljas Under utveckling under hösten genom: • en rutin om att inga medföljare får följa med på vägledningssamtal utan att den sökande i förhand meddelat att det finns behov av medföljare

	”Stärkt samarbete för elever i behov av stöd” Sökande i behov av stöd gör inför studierna en kartläggning av sitt stödbehov som kallas för ett anpassningsförslag. Anpassningsförslaget laddas upp i elevens studieplan och skolan mejlas inför varje utbildningsstart. Det har dock ibland uppfattats av eleven som att skolan inte tagit del av anpassningsförslaget.	Under utveckling under hösten genom: • att följa upp att anpassningsförslagen blir synliggjorda
2.2 Utbildningsval – arbete och samhällsliv *Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet samt underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behov av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse för eleven. Det är särskilt viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning.	”AI” För att verksamheten och dess medarbetare ska hänga med i den snabba utvecklingen inom AI behövs en gemensam riktning och målbild. ”Informationsträffar sfi” Då de skärpta kraven för sfi började gälla den 1 januari 2026 har sfi-eleverna tre år på sig att avsluta samtliga kurser inom sfi. Det är information som nya elever behöver få tydlig information kring. ”Välkommen till Komvux” Arbetsgrupp har fått i uppdrag att se över informationsträffar för nysökande till studier på Komvux.	Under utveckling under hösten genom: • ”Prova på”-vecka, där alla ska prova en ny funktion. Exempelvis ”flagga + H” för att diktera minnesanteckningar • Gemensamma möten varannan vecka där vi lär varandra och tillsammans testar på nya funktioner eller verktyg Implementerad: • Informationsträffar på plats inför varje ny kursstart för sfi som ges på både svenska och engelska Under utveckling under hösten genom: • Arbetsgruppen fick under våren skjuta fram arbetet på grund av prioriteringar utifrån kort om personal i verksamheten. Under hösten påbörjas digitala informationsmöten för nya elever som behöver komplettera enstaka ämne

Sollentuna

	"Uppföljning Vinna matchen" Tätare kvalitetsuppföljning av skolorna ger mer insyn och större möjlighet att agera snabbare för olika behov i verksamheten. "Uppsökande verksamhet" Inom verksamhetens uppdrag ligger att söka upp individer med låg utbildningsnivå för att uppmuntra till att ta del av studier. "Inga utsatta områden 2030" Kommunuppdraget är att inget område inom Sollentuna kommun ska finnas på polisens lista över utsatta områden efter år 2030.	utan obligatoriskt samtal med studie- och yrkesvägledare Under utveckling under året: • Uppföljningssamtal fyra gånger per år där andel godkända betyg och andel avbrott följs upp • Möjlighet till kontinuerlig dialog under året Fortsatt arbete under året: • Deltagande i Sollentunadagar • Möta medborgare i parker genom att vara ute med cykel Fortsatt arbete under året: • Uppsökande verksamhet med cykel i utsatta området • Informationsblad sätts upp i trappuppgångar i utsatta området
2.3 Bedömning och betyg *Vuxenutbildningens mål är att varje elev tar ansvar för sitt lärande och sina studieresultat, och kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen.	"Ny F-rutin" Elever som inte lyckas i sina studier behöver fångas upp tidigt. Detta för att eleven kan ha ett outrett stödbehov eller är i behov av att reflektera kring sitt mål, sin motivation eller hur eleven planerar sin tid.	Fortsatt arbete under året: • Framtagande av en ny rutin som gör att elever inte beviljas fortsatt studier efter ett betyg F utan kontakt med Lärteamet • Tydligare konsekvenstrappa vid betyg F vid studier på distans och att elever mer bestämt kan hänvisas till klassrumsundervisning • Utveckling av den digitala och interaktiva informationskortleken

Sollentuna

2.4 Rektors ansvar *Rektor ska leda och fördela arbetet så att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som vuxenutbildningen erbjuder samt inför val av framtida studie- och yrkesval. Möjliggöra för studie- och yrkesvägledarna att få kompetensutveckling och utrymme för kollegialt lärande.	"Marknadsföring av vår verksamhet" Inspirera och uppmuntra medborgare till studier ligger i verksamhetens uppdrag. "Bokcirkel" Gemensam kompetensutveckling "Syv-plan" Framtagande av denna plan för studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar	Fortsatt arbete under året: • Regelbundet uppdatera sociala medier i samarbete med kommunikationsavdelningen • Delta på jobb- och utbildningsmässor Genomförs under hösten: • Höstens bok heter "Rätthaveristiskt beteende" och läses individuellt men gemensamma bokträffar under hösten där kapitel diskuteras. Behöver flyttas fram till 2027 på grund av resursfördelning och introduktion av nya medarbetare Genomfört arbete under våren: • Syv-planarbetet har skett under möten varannan vecka under våren • Skolinspektionens rapport och Läroplanen för vuxenutbildningen har lästs av samtliga medarbetare • Skolverkets självskattningsverktyg för studie- och yrkesvägledning har gått igenom tillsammans • Hela arbetsgruppen har tillsammans och i grupp reflekterat och diskuterat kring hur vi arbetar och vad som kan utvecklas kring vårt arbete med studie- och yrkesvägledning som hela verksamhetens ansvar
---	--	--

*Texten är en kort sammanfattning av vad läroplansmålet innehåller. För att besluta om era verksamhetsmål behöver ni ta ställning till vad som står i Läroplanen i sin helhet.